

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4387/2023
26.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бисерка Стојковић, адвокат из ..., против туженог ПД за геолошка истраживања и пројектовање „Георад“ ДОО Дрмно, ради исплате јубиларне награде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 42/23 од 13.07.2023. године, у седници одржаној 26.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 42/23 од 13.07.2023. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 43/22 од 28.11.2022. године, као и захтев туженог за накнаду трошкова првостепеног и другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 43/22 од 28.11.2022. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име јубиларне награде за 30 година непрекидног рада у радном односу код туженог исплати износ од 262.641,00 динара, са законском затезном каматом од 09.06.2019. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 84.753,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 42/23 од 13.07.2023. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име јубиларне награде за 30 година непрекидног рада у радном односу код туженог исплати износ од 262.641,00 динара, са законском затезном каматом од 09.06.2019. године до исплате и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 7.100,00 динара, са законском затезном каматом од извршности одлуке о трошковима до исплате (II).

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 10/23 – други закон) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу најпре код правног претходника туженог ЕПС „ЈППК“ Костолац у периоду од 08.06.1989. године до 30.04.2005. године, а затим и код туженог од 01.05.2005. године до 20.01.2018. године. Радни однос код туженог му је престао решењем бр. .. од 08.01.2018. године којим му је отказан уговор о рад, уз одјаву са осигурања 20.01.2018. године. Правноснажном пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 26/18 од 08.05.2019. године, поништено је као незаконито решење туженог бр. .. од 08.01.2018. године и обавезан тужени да тужиоца врати на рад, као и да му надокнади трошкове поступка. Тужени је вратио тужиоца на рад дана 20.07.2020. године. Правноснажном пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 371/20 од 25.11.2021. године тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћене нето зараде за период од 21.01.2018. године до 20.07.2020. године (у коју не улазе накнаде за исхрану у току рада, регрес за коришћење годишњег одмора, бонуси, награде и друга примања по основу доприноса запосленог у пословном успеху код послодавца), исплати појединачне износе са припадајућом законском затезном каматом (став први изреке) и обавезан тужени да тужиоцу уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености (став други изреке). Након враћања на рад код туженог, тужиоцу је поново престао радни однос код туженог у марту 2022. године, због пензионисања. Према извештају туженог бр. .. од 01.08.2022. године, сходно одредби члана 73. Колективног уговора од 29.01.2018. године, тужилац би код туженог стекао право на јубиларну награду за 30 година непрекидног рада, са даном 08.06.2019. године, у износу од 262.641,00 динара. Наведени износ тужилац потражује тужбеним захтевом.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања и одредаба члана 191. у вези члана 191. Закона о раду и члана 73. Колективног уговора туженог бр. .. од 29.01.2018. године, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца. Ово с тога што је тужилац непрекидним радом од 30 година најпре код правног претходника оснивача туженог (од 08.06.1989. године до 30.04.2005. године), а потом и код туженог (од 01.05.2005. године до 20.01.2020. године), испунио услов за исплату јубиларне награде са 08.06.2019. године. Код туженог је био у радном односу по основу уговора о раду све до пензионисања у марту 2022. године, а његовим враћањем на посао, на основу правоснажне пресуде, остварен је континуитет радног односа и интеграција у радно-правни систем.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев позивајући се на члан 191. ставови 1. и 2. у вези члана 120. став 1. тачка 1. и став 105. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 75/14.) и члан 73. став 1. тачка 3. Колективног уговора. Имао је у виду да је тужиоцу престао радни однос код туженог 20.01.2018. године, да га је тужени вратио на рад 20.07.2020. године, као и правне последице незаконитог престанка радног односа из члана 191. Закона о раду као *lex specialis* према којем запослени коме је престао радни однос без правног основа има право на исплату накнаде штете која се утврђује у висини изгубљене зараде (у коју не

улази накнада за исхрану у току рада, регрес за коришћење годишњег одмора, бонуси, награде и друга примања по основу доприноса пословном успеху послодавца), да је тужилац у правноснажно окончаном поступку ПП 371/20 издејствовао накнаду штете која му у смислу одредби члана 191. Закона о раду по основу незаконитог отказа припада. Сходно изнетом, оценио је да се јубиларна награда не може сматрати примањем из радног односа који се сматра зарадом у смислу члана 105. став 3. Закона о раду.

Основано се ревизијом тужиоца побија другостепена пресуда због погрешне примене материјалног права.

Чланом 105. ставови 1. и 3. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05 ...95/18-Аутентично тумачење), одређено је од чега се зарада састоји, као и да се под зарадом сматрају сва примања из радног односа, осим примања из чланова 14., 42. став 3. тачке 4. и 5., 118. тачке 1. – 4., 119., 120. тачка 1. и 158. овог закона. Чланом 120. став 1. тачка 1. овог закона, прописано је да општим актом, односно уговором о раду може да се утврди право на јубиларну награду и солидарну помоћ. Чланом 147. овог закона, прописано је да у случају статусне промене, односно промене послодавца, у складу са законом, послодавац следбеник преузима од послодавца претходника општи акт и све уговоре о раду који важе на дан промене послодавца. Чланом 191. став 1. овог закона, прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио. Ставом 2. истог члана, прописано је да се накнада штете из става 1. утврђује у висини изгубљене зараде која у себи садржи припадајући порез и допринос у складу са законом у коју не улази накнада за исхрану у току рада, регрес за коришћење годишњег одмора, бонусе, награде и друга примања по основу доприноса пословном успеху послодавца.

Одредбом члана 73. став 1. тачка 3. Колективног уговора туженог бр. .. од 29.01.2018. године, важећем у утуженом периоду, предвиђено је да запослени има право на јубиларну награду за укупно непрекидно време проведено у радном односу код послодавца у које је укључено и укупно непрекидно време проведено у радном односу код послодавца претходника – оснивача ПД „Георад“ ДОО Дрвно и за 30 година непрекидног радног стажа у износу од три просечне зараде. Под просечном зарадом из става 1. тачке 1. до 4. сматра се просечна бруто зарада по запосленом код послодавца исплаћена за последња три месеца који претходе месецу у којем се врши исплата јубиларне награде (став 2.).

И по оцени Врховног суда тужиоцу припада право на исплату јубиларне награде. Наиме, пре доношења решења туженог о престанку радног односа бр. .. од 08.01.2018. године, уз одјаву са осигурања 20.01.2018. године, тужилац је навршио пуних 30 година непрекидног рада код туженог са даном 08.06.2019. године. Ово с тога што је код правног претходника оснивача туженог радио од 08.06.1989. године до 30.04.2005. године), а потом и код туженог као послодавца следбеника од 01.05.2005. године до 20.01.2020. године), тако да је са 08.06.2019. године испунио услов за исплату јубиларне награде на основу члана 73. став 1. тачка 3. Колективног уговора туженог бр. .. од 29.01.2018. године у вези члана 147. Закона о раду. Поред тога, тужилац је код туженог био у радном односу по основу уговора о раду све до пензионисања у марту 2022. године, па је његовим враћањем на посао, на основу правноснажне пресуде, остварен континуитет радног односа и интеграција у радно-правни систем.

Чињеница да је тужилац остварио право на накнаду штете због незаконитог отказа као последицу поништаја решења о престанку радног односа је овде без утицаја јер је решење о престанку радног односа донето након навршења пуних 30 година непрекидног рада тужиоца код туженог, а у овом поступку тужилац захтева исплату јубиларне награде која му припада на основу члана 120. став 1. тачка 1. Закона о раду.

Зато је Врховни суд преиначио другостепену пресуду, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду, као и одлуку о трошковима првостепеног поступка који су правилно одмерени и досуђени тужиоцу, док је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен имајући у виду успех тужиоца са жалбом.

На основу члана 416. став 1. ЗПП Врховни суд је одлучио као у изреци.

Тужиоцу нису досуђени трошкови за састав ревизије јер их није тражио у смислу члана 163. ставови 1. и 2.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**